

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Изх. № 02-20-4#1

Дата 21.05.2015

14.30

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
КЪМ 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш изх. № КТСП-553-08-29/11.05.2015 г.

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 554-01-86, внесен от Валери Симеонов Симеонов и група народни представители на 30.04.2015 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

Във връзка изпратения от Комисията по труда, социалната и демографската политика проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (КСО), становището на Националния осигурителен институт е следното:

Със законопроекта се предлагат допълнения в КСО, регламентиращи специални условия за пенсиониране на моряците – навършена възраст 60 години и 15 години осигурителен стаж, придобит при работа по море като морски лица. Според мотивите на вносителите с приемането на предложените промени освен, че ще се защитят правата на моряците при пенсиониране съобразно предвиденото в Конвенция № 71 на Международната организация на труда относно пенсиите на моряците, ще се въведат нейните изисквания в действащото българско законодателство, с което България ще изпълни поетите с ратификацията задължения.

Конвенция № 71 на МОТ относно пенсиите на моряците от 1946 г. (обн., ДВ, бр. 39 от 16.05.1997 г., в сила за България от 10.10.1962 г.) урежда общите задължения на държавата да въведе или да осигури въвеждането, съобразно националното законодателство, на пенсионен режим за моряците, които се оттеглят от морска служба (чл. 2, т.1), като в чл. 3, т.1 изрично посочва и условия, на едно от които пенсионният режим следва да отговаря, а именно: предвидените пенсии да се отпускат на моряците, които са прослужили определен период на работа по море, при навършването на 55- или 60-годишна възраст съобразно предвиденото в режима. Освен предвидената за тази категория лица пенсионна възраст, Конвенцията не въвежда други условия (напр. продължителност на осигурителния стаж и др.) , на които трябва да отговаря пенсионния режим, поради което такива могат да бъдат определени с националното законодателство.

Съгласно легалната дефиниция дадена в § 1, ал. 1, т. 5а от допълнителните разпоредби на КСО, морско лице е физическо лице, което заема длъжност по трудово правоотношение като член на екипажа на морски кораб, вписан в регистъра на корабите на държава - членка на Европейския съюз, независимо дали се намира на брега или на борда на кораба, притежава свидетелство за правоспособност и свидетелство за допълнителна и/или специална подготовка, придобито по реда на наредбата по чл. 87, ал. 1 от Кодекса на търговското корабоплаване.

Доколкото нормативната уредба за категоризиране на труда при пенсиониране традиционно определя трудът на моряците от първа и втора категория (т. 6 и т. 53 от Правилника за категоризиране на труда при пенсиониране (отм.); чл. 1, т. 8 и 9 и чл. 2, т. 26 от Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране (в сила от 01.01.2000 г.), то същите се пенсионираат при по-благоприятните условия, предвидени в § 4, ал.1 от ПЗР на КСО.

Според цитираната разпоредба, до 31 декември 2015 г. включително, лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд или 15 години при условията на втора категория труд, могат да се пенсионираат при навършване на възраст 47 години и 8 месеца за жените и 52 години 8 месеца за мъжете при първа категория труд или 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете при втора категория труд, и ако имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете.

В тази връзка, доколкото в българското законодателство съществува привилегирован ред, по който лицата изпълнявали професия "моряк" могат да придобият право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст и то при навършването на пенсионна възраст, по-ниска от установената в Конвенцията, считаме, че българската държава е изпълнила произтичащите от ратификацията задължения и последваща промяна в условията за пенсиониране на морските лица не е необходима. Обстоятелството, че в § 4 от ПЗР на КСО освен минималната пенсионна възраст като условие за придобиване право на пенсия е въведено и изискването за наличието на определен сбор от осигурителния стаж и възрастта не представлява нарушение на Конвенцията.

Извън изложеното, считаме че законопроектът следва да се обсъди заедно с одобрения на 20 май 2015 г. от Министерски съвет проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, който предстои да бъде внесен в Народното събрание и с който се предлагат мерки за трайно и устойчиво решение на поставяните въпроси относно "ранното пенсиониране" на лицата, работещи при условията на първа и втора категория труд, адекватността на получаваните пенсии, гарантирането на стабилност и предвидимост на обществените отношения в областта на пенсионното осигуряване.

УПРАВИТЕЛ:

